

BIULETYN ZWIĄZKU ZIEM GÓRSKICH

Rok I

Dnia 1 grudnia 1938 r.

Nr 6

Konieczność badań naukowych w Karpatach

Przemówienie Prezesa Zw. Ziem Górskich gen. dyw. T. Kasprzyckiego na otwarciu II Zjazdu Naukowego poświęconego Karpatom Środkowym i Wschodnim

*Gen. dyw. Tadeusz Kasprzycki
Prezes Zw. Ziem Górskich*

Bardziej niż kiedykolwiek w czasie najnowszej historii naszego narodu i państwa wyczuwamy obecnie rytm dziejów, w którym indywidual-

ność naszej zbiorowości państwowej w pełni się uwydatnia. Nakłada to na nas wielkie obowiązki, wymaga wielkiej siły. Tylko Polska, oparta o swoje ziemie wschodnie, granicząca na północnym wschodzie z zespołem państw bałtyckich, na południowym wschodzie z Rumunią i Węgrami, może być tym, czym się staje w naszych oczach: gwarantką niepodległości i niezależności narodów na międzyomorzu bałtycko-polskim.

Znormalizowane w marcu r.b. stosunki Rzeczypospolitej z Litwą, naszą sąsiadką, graniczącą z naszymi ziemiami północno-wschodnimi, obecnie zaś wypadki rozgrywające się u naszych południowo-wschodnich rubieży w sposób nader dobitny, nie symboliczny, lecz rzeczywisty, wskazują na znaczenie naszych ziem wschodnich w terytorialnym potencjale Rzeczypospolitej Polskiej.

Nikt zresztą co do tego nie mógł i nie może mieć żadnej wątpliwości. Przynajmniej nikt — kto ma świa-

domość kierunku i logiki dziejów naszego państwa, kto umie patrzeć na mapę Polski w jej geopolitycznym ujęciu.

Położenie Polski w środkowo-wschodniej części Europy, na pomoście wiążącym Morze Bałtyckie z Czarnym, a zarazem łączącym Europę zachodnią z pniem lądowym Eurazji, daje na tym obszarze naturalne warunki istnienia jedynie wielkiemu mocarstwu, którego naturalnymi ramami są na północy brzegi Bałtyku, a na południu Karpaty.

Nic też dziwnego, że przy ustalaniu określonej kolejności w planie badań nad ziemiami wschodnimi nasz wzrok, nasza myśl muszą się skierować na Karpaty Polskie. Im też poświęciła Komisja Naukowych Badań Ziemi Wschodnich szczególną uwagę w dotychczasowym, w ciągu minionych 4 lat, programie badań, prowadzonych przez zespoły naukowe, zgrupowane dookoła wszechnic: Ja-

giellońskiej w Krakowie i Jana Kazimierza we Lwowie.

Program prac zjazdu, znajdujący się w rękach państwa, wskazuje na rozległość tematów, które były przedmiotem badań. Badania te jednak w drobnej tylko części zadość uczyniły dotąd potrzebom dokładnej i wszechstronnej znajomości tych ziem, które są zarówno w potocznym jak i w ścisłym tego słowa znaczeniu — terytorialną podstawą Rzeczypospolitej. Obszary te, tak odrębne pod każdym względem: ukształtowania powierzchni, geologicznym i glebowym, klimatycznym, demograficznym, fauny i flory, wymagać będą dalszych stałych wszechstronnych i zarazem programowych badań poznawczych. Badania te są konieczne, jeśli praca państwa nad rozwojem gospodarczym i cywilizacyjnym, a jednocześnie nad pełnym zespoleniem tych ziem z resztą Rzeczypospolitej ma być celowa i owocna.

Dział I-szy

Sprawy Organizacyjne

1. Badania naukowe w Karpatach

Coraz bardziej zaczynamy doceniać wartość ziem karpaccich dla rozwoju gospodarczego naszego kraju. Po wszechnie wiadomym jest, że ziemie górskie stanowią wśród ziem Rzeczypospolitej najcenniejszy ośrodek bogactw mineralnych jak: złoża ropy naftowej, gaz ziemny, źródła alkaliczne; przede wszystkim przez swoje naturalne warunki fizjograficzne i stosunkowo gęste zalesienie stanowią wyborne tereny letniskowe i uzdrowiskowe. Nic też dziwnego, że ku tym ziemiom zwraca się uwaga zainteresowanych czynników rządowych jak również świata naukowego, który przez fachowe badania szeregu dziedzin życia gospodarczego i kulturalnego naszych ziem górskich chce podnieść ich znaczenie w ogólnopolskiej gospodarce do takiego poziomu, na jaki zasługują przez swoje naturalne wartości, które dotychczas w tak znikomym i nieraz bezplanowym zakresie były wykorzystywane.

Z tych też przede wszystkim względów Komisja Naukowych Badań Ziem Wschodnich zorganizowała w dniach 30 i 31 października br. w Krakowie II Zjazd Naukowy, poświęcony Karpatom Środkowym i Wschodnim. Program Zjazdu obejmował ogółem 25 referatów w sekcjach gospodarczej i humanistycznej. Na Zjazd przybył Prezes Związku Ziem Górskich, Gen. dyw. T. Kasprzycki, oraz Minister Wyznań Rel.

i Oświecenia Publicznego, prof. dr Wojciech Świętosławski.

Wśród wygłoszonych referatów wybijały się przede wszystkim: referat prof. Świderskiego o bogactwach mineralnych Karpat, referat inż. Kloski o lasach w górach oraz referat nacz. St. Malessy pt. „Możliwości rozwoju gospodarczego Polski“. W wyniku ciekawej i głębokiej dyskusji zgłoszono szereg wniosków odnośnie racjonalnego wykorzystania naturalnych bogactw w górach i uchwalono szereg ważnych rezolucji, których realizacją zajmie się specjalna Komisja Naukowa i Związek Ziem Górskich.

Na zakończenie Zjazdu wygłosił V. Prezes Zarządu Głównego Zw. Z. G., dyr. J. Rudnicki, referat o pracach Związku Ziem Górskich na terenie Karpat Środkowych i Wschodnich. Dotychczas badania naukowe na terenie Karpat prowadziła Komisja Naukowych Badań Ziem Wschodnich. Obecnie zaś wobec powołania do życia Komitetu Naukowych Badań Ziem Górskich przy Polskiej Akademii Umiejętności nastąpiło przekazanie dotychczasowego dorobku naukowego nowopowołanemu Komitetowi, który dotychczasowe badania będzie kontynuował w ramach działalności Związku Ziem Górskich.

2. Z Prac Oddziału Lwowskiego Zw. Z. G.

Powołany do życia w kwietniu br. Oddział Lwowski Zw. Z. G. rozpoczął

natychmiast swe prace na powierzonym mu obszarze. Dla uintensywnienia pracy Zarządu Oddziału powołano w łonie tego Zarządu 3 komisje: gospodarczą, letniskowo-turystyczną i kulturalno-oświatową. Na czele każdej z tych komisji stanęli wybitni znawcy poszczególnych dziedzin życia gospodarczego i kulturalnego na terenie województwa Lwowskiego, powołując w skład komisji szereg osób z terenu i znających potrzeby ludności góralskiej.

Ostatnio w dniu 7 listopada br. odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału, na którym przedyskutowano program prac komisji i uchwalono w myśl wytycznych Zarządu Głównego Zw. Z. G. przystąpienie do opracowania programu pracy poszczególnych sekcji w ramach działalności Związku. Omówiono również kwestię organizacji konferencji powiatowych Zw. Z. G. w Turce i Samborze. Organizację obu tych konferencji powierzono członkowi Zarządu Oddziału inż. Fr. Müllero-wi, który w porozumieniu z miejscowymi czynnikami społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi przygotowuje program konferencji.

3. Wyniki pokazów gospodarczych w czasie Zjazdu Górskiego w N. Sączu

W ramach tegorocznego Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu zorganizowano z inicjatywy Związku Ziemi Górskich i przy pomocy Ministerstwa Rolnictwa szereg pokazów z dziedziny hodowli koni, bydła i owiec. Wyniki tych pokazów, połączonych

z premiowaniem, przedstawiają się bardzo dodatnio.

Premiowanie koni z terenu powiatu nowosądeckiego objęło 21 zespołów hodowlanych oraz 76 wystawców, którym udzielono premii na łączną kwotę 1.500 złotych oraz nagród rzeczowych w postaci lejc, batorów, popręgów, wędzideł i kocy. Łączna wartość nagród gotówkowych i rzeczowych wynosi złotych 2.300.

Pokazy bydła objęły 131 gospodarstw, którym udzielono nagród w kwocie zł 1200. W przeglądzie owiec i tryków wzięło udział 51 zagród z 358 sztukami pogłowa. Nagród udzielono w wysokości zł 300.

Z tak licznego udziału gospodarzy z powiatu nowosądeckiego w przeglądzie wnosić można, że zapoczątkowana akcja pokazów w czasie Zjazdów Górskich ma poważne znaczenie gospodarcze oraz dodaje bodźca do wytężonej pracy w dziedzinie hodowli, która powinna być w górach podstawą gospodarstwa rolnego. Na przyszłych Zjazdach Górskich Związek będzie starał się akcję tę rozszerzyć w ścisłym porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa.

4. Poradnia w sprawach strojów ludowych

Realizując uchwałę, zapadłą na Zjeździe Górskim w Nowym Sączu w związku z referatem Mgr. Romana Reinfussa p. t. „Wytyczne utrzymania strojów ludowych w górach“, Zarząd Główny Zw. Ziemi Górskich po porozumieniu z Dyrekcją Muzeum Etnograficznego im. S. Udzieli w Krakowie, utworzył przy tymże Muzeum „Poradnię w sprawach strojów ludowych“, której zadaniem jest:

- 1) zbieranie w terenie wiadomości o stroju ludowym poszczególnych regionów,
- 2) opracowywanie monograficznych opisów stroju dla każdego regionu.
- 3) publikowanie tych monografii drukiem,
- 4) udzielanie na żądanie wyczerpujących informacji w sprawach stroju ludowego,
- 5) prowadzenie ewidencji źródeł zakupu materiałów niezbędnych do szycia ludowych strojów oraz pracowni rzemieślniczych, pracujących na potrzeby stroju ludowego,
- 6) inicjatywa w zakresie ochrony przemysłu ludowego i rzemiosła pracującego na potrzeby stroju wiejskiego i uruchomienia niezbędnych pracowni rzemieślniczych tam, gdzie one już kompletnie zaginęły,
- 7) Opiniowanie próśb, kierowanych do Zarządu Zw. Z. G. o subwencje na szycie strojów.

Poradnia rozpoczęła działalność dn. 15 września 1938 r. W czasie dwu i pół miesięcznego istnienia Poradni tj. do dnia 1 grudnia 1938 r. zostały zaprowadzone kartoteki dla 10 grup regionalnych tj. dla górali śląskich, żywieckich, zawojskich, orawskich, podhalańskich, spiskich, dla Jacków Jabłonkowskich, Lachów sądeckich, przedmieszczan samborskich i Szczyrzycan. Równoległe do prac powyższych odbywa się gromadzenie materiałów do opisu strojów poszczególnych regionów przez inwentaryzowanie i segregowanie materiałów ilustracyjnych, nagromadzonych w Muzeum Etnograficznym jako też napły-

wających z terenu w formie odpowiedzi na rozesłaną ankietę. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem udzielono ogółem 23 porady w sprawach związanych ze strojami ludowymi z czego 8 listownych a 15 ustnych. W związku z udzielaniem porad wykonano w poradni 47 rysunków różnych części stroju ludowego i zredagowano 32 strony tekstu objaśnień. Kierownictwo poradni sprawuje kustosz Muzeum Etnograficznego, Mgr Roman Reinfuss.

Poradnia mieści się w Muzeum Etnograficznym w Krakowie na Wawelu. Tam też należy kierować wszelkie zapytania i prośby o wyjaśnienia w sprawie strojów ludowych.

5. Ś. p. inż. Konrad Szubert

Dnia 19 listopada br. zmarł inż. Konrad Szubert, Dyrektor Lasów Państwowych Okręgu Lwowskiego i Prezes Związku Ziem Górskich, Oddział Lwów.

Śp. Dyr. K. Szubert od chwili powstania Związku Ziem Górskich brał w pracach jego czynny udział i rozszerzał działalność Związku na terenie województwa lwowskiego i stanisławowskiego. Z chwilą powołania do życia Oddziału Lwowskiego Zw. Z. G. został jednogłośnie wybrany Prezesem Oddziału i na tym stanowisku starał się działalność Związku Ziem Górskich jak najbardziej urealnić i rozszerzyć. Niespodziewana i przedwczesna śmierć nie pozwoliła Mu zamiarów tych zrealizować. W Zmarłym traci Związek Ziem Górskich jednego z najwybitniejszych swoich współpracowników.

Cześć Jego pamięci!

Dział II-gi

„Nasze Sprawy”

Sprawy: rolne, leśne, łowieckie, rybołówstwa i przemysłu ludowego
REDAGUJE: BOHDAN JĘDRZEJOWSKI.

1. Kredyty na inwestycje budynekowe

Staraniem Związku Powiatów R.P. została zainicjowana akcja kierowania letników z miast do tych ośrodków wiejskich, które ze względu na korzystne położenie nadają się specjalnie do zorganizowania w nich tzw. małych letnisk lub ośrodków wczasów pracowniczych. Akcja ta jest bardzo korzystna dla wsi, wymaga jednakże przeprowadzenia niezbędnych inwestycji w budynkach wiejskich, tak by letnicy spotkali się ze znośnymi warunkami bytowania.

Doceniając korzyści tego rodzaju akcji dla wsi—Ministerstwa R. i R.R. uruchomiło w br. kredyty na ten cel, w ramach tegorocznego kontyngentu kredytowego przyznanego Centralnej Kasie Spółek Rolniczych na drobne budownictwo wiejskie. Jednocześnie Ministerstwo wystosowało pismo do Centralnej Kasy — z prośbą o uwzględnienie w pierwszym rzędzie — przy rozprawdaniu pozostałości kredytu — zgłoszeń o pożyczki na budownictwo letniskowe.

Pożyczki na budownictwo letniskowe będą udzielane na następujących zasadach:

1) **Cel pożyczki**—przebudowa domu już istniejącego, wykończenie domu nowowynbudowanego, dobudowa iz-

by mieszkalnej, urządzenie podłogi, sufitu itp., budowa ustępów i innych urządzeń sanitarnych, studzien itp.

Ubiegający się o pożyczkę winien przedłożyć zaświadczenie Zarządu Gminy, stwierdzające konieczność przeprowadzenia danej inwestycji i uzyskania na ten cel pożyczki z kredytów na budownictwo letniskowe.

2) **Wysokość pożyczki** nie powinna przekraczać 75% rzeczywistych kosztów finansowanego nakładu inwestycyjnego, a kwota jej nie może być wyższa od 750 zł.

3) **Termin spłaty pożyczki:** do lat 5.

4) Wszelkie inne warunki, a w szczególności oprocentowanie (4% rocznie) i sposób zabezpieczenia pożyczki będą analogiczne jak w kredycie na budownictwo wiejskie.

Z kredytu na wiejskie budownictwo letniskowe mogą korzystać wybrane miejscowości z kategorii tzw. małych letnisk z dołączeniem niektórych ośrodków wczasów pracowniczych (letniska z frekwencją od 200—1.000 osób rocznie).

W myśl powyższego o pożyczki na budownictwo letniskowe mogą się ubiegać we właściwych Oddziałach Centralnej Kasy Spółek Rolniczych mieszkańcy następujących miejscowości:

1) w województwie krakowskim:

Powiat Bochnia:

Żegocina, gm, Trzciana,
Lipnica Murowana gm. w miejscu.

Powiat Brzesko:

Czchów gm. w miejscu,
Zakliczyn gm. w miejscu.

Powiat Chrzanów:

Czatkowice gm. Krzeszowice,
Czerna gm. Krzeszowice.

Powiat Limanowa:

Mszana Dolna gm. Mszana Dolna I,
Tymbark gm. w miejscu,
Jastrzębia gm. Dobre,
Chyżówki gm. Dobre,
Póhrzeczki gm. Dobre,

Powiat Myślenice:

Bystra gm. w miejscu,
Osielce gm. w miejscu,
Naprawa gm. Łętownia,
Skomialna Biała gm. Skała.

Powiat Nowy Sącz:

Łomnica gm. Piwniczna,
Łącko gm. w miejscu,
Czerniec gm. Łącko.

Powiat Nowy Targ:

Jurgów gm. Bukowina,
Klimkowce gm. Czorsztyn,
Jabłonka gm. w miejscu,
Orawka gm. Jabłonka.

Powiat Tarnów:

Ciężkowice gm. w miejscu,
Pleśna gm. w miejscu.

Powiat Żywiec:

Jeleśnia gm. w miejscu,
Korbielów gm. Jeleśnia,
Milówka gm. w miejscu,
Rajcza gm. w miejscu.
Rycerka Dolna gm. w miejscu,
Sól gm. w miejscu,
Ujsoły gm. w miejscu,
Ślemień gm. w miejscu,
Kuków gm. Stryszawa,
Lachowice gm. Stryszawa,
Radziechowy gm. Zabłocie.

2) w województwie lwowskim

Powiat Dobromil:

Krościenko k. Chyrowa gm w miej.

Powiat Drohobycz:

Kropiwnik N. gm. w miejscu,
Majdan gm. Kropiwnik,
Podbuż gm. w miejscu.

Powiat Rzeszów:

Babica gm. Czudec,
Chyżne gm. w miejscu,
Strzyżów gm. w miejscu.

Powiat Turka:

Rozłucz gm. w miejscu,
Spas gm. w miejscu.

Powiat Sanok:

Komańcza gm. w miejscu.

Powiat Łańcut:

Handzlówka gm. Łańcut.

3. W województwie stanisławowskim

Powiat Dolina:

Podlute gm. Perehińsko.

Powiat Kołomyja;
Jabłonów gm. w miejscu.

Powiat Kosów:
Sokołówka gm. w miejscu,
Pistyń gm. w miejscu,
Szeszory gm. w miejscu.

Powiat Nadwórna:
Rafajłowa gm. Zielona.

Powiat Stryj:
Synowódzko Wyżne gm. w miejscu
Korczyn gm. Synowódzko Wyżne.

4. W województwie tarnopolskim

Powiat Borszczów:
Bilcze Złote gm. w miejscu,
Okopy św. Trójcy gm. w miejscu,
Uście Biskupie gm. w miejscu.

Powiat Brody:
Ponikwa gm. w miejscu,

Powiat Tarnopol:
Łuczka gm Mikulińce.

Powiat Trembowla:
Strusów gm. w miejscu,
Warwaryńce gm. Strusów.

Powiat Zaleszczyki:
Czerwonogród gm. Uścienko.

Powiat Złoczów:
Biały Kamień gm. w miejscu,
Czeremosznia gm. Biały Kamień.

Komunikując o powyższym, spodziewamy się, że wielu mieszkańców wy- interesuje się tą sprawą we włas-
szczych miejscowości nym dobrze zrozumianym interesie.

2. Kredyty na domy społeczne (ludowe)

Jak się dowiadujemy, z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych Państwowy Bank Rolny uruchomił kredyt średnioterminowy w ogólnej sumie 75.000 zł dla zarządów gmin i wydziałów powiatowych na budowę domów społecznych (ludowych) na następujących warunkach:

1) Kredyt będzie udzielany, z wyjątkiem specjalnie uzasadnionych wypadków, wyłącznie na wykończenie już rozpoczętej budowy domów.

2) Wysokość kredytu w stosunku do kosztorysu nie może przekraczać 40% i nie więcej niż 4.000 na jeden obiekt.

3) Termin kredytu w zasadzie 5-letni z tym, że dopuszcza się możliwości prolongaty.

4) Spłata kredytu wynosić będzie w pierwszych 4 latach po 10% kredytu w dwóch równych ratach płatnych dnia 1 maja i 1 grudnia każdego roku, w roku piątym 60% kredytu.

Płatność pierwszej raty będzie ustalona w ten sposób, że o ile kredyt zostanie przyznany w terminie między 1.XII a 1.V płatność pierwszej raty zostanie wyznaczona na najbliższego 1 grudnia.

Jeżeli przyznanie kredytu nastąpi między 1.V a 1.XII pierwsza rata będzie płatna najbliższego 1 maja.

5) Oprocentowanie płatne z góry wynosić będzie 1% ponad stopę dyskontową Banku Polskiego tj. jak obecnie 5½%, z czego pożyczkobiorca będzie płacił 3%, zaś różnica

(obecnie 2½%) będzie bonifikowana z funduszków Ministerstwa Roln. i R. R.

6) Na zabezpieczenie kredytu Zarządy Gmin względnie Wydziały Powiatowe składać będą weksle z własnego wystawienia oraz zatwierdzone przez władze nadzorcze uchwały Rad Gminnych, względnie Wydziałów Powiatowych, zobowiązujące do wstawiania do corocznych budżetów przez czas trwania stosunku dłużnego, sum potrzebnych na obsługę pożyczki.

Podania poszczególnych Zarządów Gmin, względnie Wydziałów Powiatowych z planami i kosztorysami, zaopiniowanymi co do cen jednostkowych przez miejscowego inżyniera powiatowego — będą składane w Ministerstwie R. i R. R., po czym, zaopatrzone w odpowiednią decyzję Ministerstwa, zostaną przesłane do Państwowego Banku Rolnego do definitywnego załatwienia.

Komunikując o powyższym, spodziewamy się, że sprawa ta zainteresuje niejedną gminę w rejonie działania Związku Ziemi Górskich. Sprawa bowiem budowy na wsi domów społecznych (ludowych), w których mogłyby się ogniskować poczynania oświatowo-kulturalne i społeczno-gospodarcze, jest zagadnieniem wielkiej wagi dla podniesienia wsi pod względem kulturalnym i gospodarczym. Nic przeto dziwnego, że sprawą tą zainteresował się również Komitet do Spraw Kultury Wsi, działający pod przewodnictwem Pana Ministra R. i R. R., który uznał za konieczne skoordynowanie wysiłków i podjęcie planowej akcji na od-

cinu budowy domów społecznych oraz uchwalił instrukcję w sprawie organizacji i budowy domów społecznych.

Opierając się na wspomnianej uchwale, oraz uznając, że w akcji popierania budowy domów społecznych — obok innych czynników — powinny wziąć żywy udział również związki samorządowe — Pan Minister Spraw Wewnętrznych w specjalnym okólniku ustalił wytyczne, którymi związki samorządowe powinny się kierować w odniesieniu do sprawy budowy domów społecznych.

Widzimy zatem, że tak ważne zagadnienie domów społecznych na wsi znajduje się pod troskliwą opieką czynników miarodajnych, które zarówno ustalają ramy organizacyjne tej akcji jak również dostarczają kredytów niezbędnych na te cele.

3. Akcja filmowa na terenach górskich

Staraniem Centralnego Związku Młodej Wsi została utworzona Wiejska Spółka Kinematograficzna. Spółdzielnia ta ma na celu szerzenie przy pomocy wędrownego kina w kraju, a głównie na wsi — oświaty ogólnej i zawodowej, propagowanie wytwórczości krajowej oraz danie ludności wiejskiej godziwej rozrywki. Zatem Spółdzielnia wyświetlać będzie filmy dwojakiego typu: rozrywkowe i nauczające.

Wydaje się rzeczą niewątpliwą, że zwłaszcza w naszych warunkach film, działając poglądowo i w sposób atrakcyjny, bez spowodowania skomplikowanych procesów myśle-

nia — szczególnie się nadaje do oddziaływania na wieś w każdym kierunku. Tym bardziej, że nie ma już obecnie przeszkód technicznych, gdyż nowoczesne wąskotaśmowe i dźwiękowe aparaty pozwalają na demonstrowanie filmu wszędzie, przy odległości nawet 5—6 m.

Najistotniejszą dotychczas przeszkodą w rozpowszechnianiu się kina na wsi było: 1) brak filmów rolniczych i 2) zbyt mała ilość aparatów projekcyjnych.

Jak się dowiadujemy — zagadnieniem filmu rolniczego zajęło się ostatnio Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, dążąc do zorganizowania zarówno krajowej wytwórczości filmów rolniczych jak wyświetlania filmów na terenie wsi.

Akcja wyświetlania filmów prowadzona przez spółdzielnię kinową obejmie również regiony ziem górskich. Specjalną bowiem troską Spółdzielni będzie podjęcie akcji oświatowo-kulturalnej i propagandowej we wsiach i miasteczkach całego Podkarpacia, zwłaszcza bowiem na tych terenach uboga ludność góralska pozbawiona jest tego rodzaju akcji oświatowej, oraz na tak wysokim stopniu postawionej godziwej rozrywki.

Związek Ziemi Górskich doceniając znaczenie akcji kinematograficznej w pracy nad podniesieniem kulturalnym ludności górskiej, zawarł ze Spółdzielnią Kinematograficzną umowę na wyświetlanie filmów o charakterze kulturalno-społecznym, wskazując jednocześnie, w jakich powiatach w pierwszym rzędzie mają być filmy te wyświetlane.

Po dwumiesięcznej pracy na wskazanych przez Związek Ziemi Górskich powiatach wyniki prowadzonej akcji zostaną zbadane i w razie ich dodatniego znaczenia dla podniesienia oświaty na terenie ziem górskich akcja filmowa zostanie rozszerzona na dalsze tereny górskie.

Przede wszystkim akcja wyświetlania filmów obejmie — w rejonie ziem górskich — następujące tereny:

1) w województwie krakowskim —

powiaty żywiecki, nowotarski, limanowski, nowosądecki, gorlicki, jaśielski;

2) w województwie lwowskim — powiaty: sanocki, leski i turczański;

3) w województwie stanisławowskim — powiaty: kosowski, stryjski, doliniański, nadwórniański i kołomyjski.

A więc — z chwilą przybycia na Wasze tereny ruchomych kin Spółdzielni — wszyscy do kina!

W Y D A W N I C T W A ZWIĄZKU ZIEM GÓRSKICH

W wyniku dotychczasowej akcji wydawniczej ukazały się następujące broszury:

1) „Zagadnienia regionalizmu górskiego w Polsce“ — prof. dr W. Goetel. Cena gr 50.

2) „Zagadnienia gospodarcze i kulturalne ziem górskich“ — dyr. inż. J. Rudnicki. Cena gr. 30.

3) „Gospodarka na hali“ — inż. M. Nowak. Cena gr 20.

4) „Jak należy chować owce“ — inż. St. Czerny. Cena gr 20.

5) „Sprawozdanie Związku Ziemi Górskich za czas od 12.XI.1936 do 31.XII.1937 r.“.

Broszura inż. M. Nowaka pt. „Gospodarka na hali“ odnosi się do rejonu Zachodnich Karpat, zaś broszura inż. St. Czernego „Jak należy chować owce“ do rejonu Karpat Wschodnich. Broszury zamawiać można bezpośrednio w Biurze Związku Ziemi Górskich, Warszawa, ul. Mokotowska 61—28 po nadesłaniu należności za broszurę i porta gr. 15.

Broszurę inż. St. Czernego i dyr. J. Rudnickiego zamawiać można również w księgarni Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego we Lwowie, ul. Kopernika 20, zaś broszurę inż. M. Nowaka w Krakowskiej Izbie Rolniczej, w Krakowie, Plac Szczepański 8.

Biuletyn wydaje Zarząd Główny Związku Ziemi Górskich.

Redaktor: Kazimierz Pawlewski.

Adres Redakcji: Warszawa, Mokotowska 61 m. 28.

